

THÁI THUỘNG CẢM ỨNG THIÊN

Tập 33

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Địa điểm: Tịnh tông Học hội Singapore

Thời gian: 20/06/1999

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Chư vị đồng học, chào mọi người. Hôm nay chúng ta tiếp tục bàn đến những gì mà tiên sinh Liễu Phàm nói về “thiện có một phần, viên mãn”. “Viên mãn” là toàn vẹn, tốt đẹp, phàm là không thể viên mãn, không đạt đến tiêu chuẩn của viên mãn thì gọi là “một phần”. Ông nêu ra hai câu nói trong kinh Dịch: “Thiện không tích, không đủ thành danh. Ác không tích, không đủ diệt thân.” Hai câu nói này là danh ngôn chí lý. Người tu hành nhất định phải khắc ghi trong lòng. Tóm lại mà nói, không tích thì không thể đầy, thì không đạt đến viên mãn cho nên dạy chúng ta phải “tích đức lũy công”. Đức hạnh, nhất định là niệm niệm không quên, thời thời khắc khắc phải giữ tâm lợi ích mọi người, lợi ích xã hội, lợi ích chúng sanh, nhất định phải bỏ đi tự lợi. Người thông thường không phải không biết đạo lý này, không phải không đọc sách thánh hiền, rất nhiều người đọc sách thánh hiền, nhiều người hiểu rõ đạo lý này nhưng họ không làm được. Vì sao họ không làm được? Tự dục không thể buông xuống được. Từ đây mới biết, tự tư tự lợi, đủ thứ ái dục, không những là chướng ngại lớn cho tu hành mà phước báo thế gian cũng bị nó làm chướng ngại.

Vì sao chúng sanh bị đọa tam đồ? Nguyên nhân ở trong đây chúng ta không khó lý giải. Trong kinh Phật nói về tam đồ, địa ngục rất rõ ràng, rất tường tận, chúng ta đọc rồi, nghe rồi, vẫn cứ không thể nâng cao cảnh giác, đây đúng như cái gọi là “cảm giác bị tê dại”, chỉ chú ý đến lợi nhỏ trước mắt, không biết rằng trong tương lai có hại lớn. Cho nên, thiện ác lợi hại, chân lý sự thật có được mấy người có thể nhận thức rõ ràng, mấy người có thể làm được viên mãn? Người hiện nay không làm được, thật ra mà nói, cũng không thể phê phán họ, cũng không thể quở trách họ. Vì sao vậy? Không có người dạy họ. Những đại đạo lý này nhất định phải bắt đầu dạy từ nhỏ, gọi là “từ nhỏ thành như thiên tánh”. Điều này rất có đạo lý, đến trung niên, tuổi già, ở trong thùng nhuộm xã hội đã bị ô nhiễm nghiêm trọng, tuy nghe đến thì cảm thấy là có lý, cũng biết gặt đầu, thế nhưng cảnh duyên hiện tiền thì vẫn cứ mê hoặc điên đảo như cũ, không buông

xuống được như cũ. Nguyên nhân là do nhận biết không đủ thấu triệt nên mới có hiện tượng này xảy ra. Do đây có thể biết, dạy học quan trọng biết đường nào!

Ở Trung Quốc vào thời xưa, chân thật là xem dạy học là việc lớn hàng đầu của đời người, bất luận là gia đình bất luận là quốc gia, cho nên dân tộc có thể kéo dài đến mấy ngàn năm, đến ngày nay vẫn không bị diệt vong. Chúng ta hãy xem những đế quốc mới hưng vượng trước đây ở phương Tây, thời gian duy trì chưa được bao lâu thì đã suy thoái. Chúng ta có quan sát nghiêm túc hay không? Nguyên nhân của hưng suy là gì? Vì sao được hưng vượng. Vì sao lại bị suy thoái? Trung Quốc đã bị suy một trận rồi nhưng tại sao có thể phục hưng trở lại? Nguyên nhân này là do gốc rễ của văn hóa rất sâu. Tuy là vào thời cận đại, mọi người đều nhìn thấy cái gọi là súng máy, đại pháo của người phương Tây, bị khuất phục trước vũ lực của họ nên đánh mất đi lòng tự tin dân tộc. Thế nhưng ở Trung Quốc vẫn còn một số người lớn tuổi trong tâm họ hiểu rõ, trong tâm rõ ràng, giữ vững mạch văn hóa dân tộc, chờ đợi cơ duyên phát dương quang đại. Điều gì là cơ duyên? Mọi người tỉnh ngộ trở lại, có thể tiếp nhận trở lại, đây chính là cơ duyên chín muồi, trong hoàn cảnh lớn này của Trung Quốc, trải qua mấy ngàn năm hun đúc, nói thật ra là rất dễ giác ngộ, dễ thức tỉnh trở lại. Đây là phước báo của người Trung Quốc, người Trung Quốc có phước thì người thế giới có phước. Giáo huấn của cổ thánh tiên hiền so với quan niệm của người phương Tây đích thực không giống nhau. Trung Quốc từ xưa đến nay có câu nói “thiên hạ là của chung”, lại nói “nhân từ với người, yêu thương với vật”, “suy bụng ta ra bụng người”, tấm lòng này rộng lớn biết bao, thành tựu công đức viên mãn. Cho nên dù cho nhất thời mê hoặc, có tai nạn trong thời gian ngắn, cuối cùng vẫn có thể hồi phục.

Nói đến một phần và viên mãn, thật ra mà nói đều là ở giữ tâm. Trong chú giải đã nêu ra một thí dụ, nói rằng có một tín đồ vào chùa thắp hương cúng dường hai văn tiền. Nói hai văn thì người hiện nay không hiểu, thế nào gọi là hai văn? Vào cuối triều nhà Thanh, mười văn tiền mới là một xu, mười xu mới là một hào, vậy bạn biết hai văn tiền là số tiền rất ít. Từ đây chúng ta có thể hình dung ra được gia cảnh cô này hết sức nghèo khó, thế nhưng tâm bố thí cúng dường của cô chân thành, cho nên đích thân lão hòa thượng trụ trì trong chùa đã làm lễ tiêu tai cho cô. Về sau vị nữ thí chủ này phát đạt, quay lại chùa này dâng hương hoàn nguyện, lần này là cô cúng dường ngàn vàng, mang đến cúng dường rất lớn, lão hòa thượng chỉ cử một người xuất gia làm lễ tiêu tai cho cô. Sau khi làm xong Phật sự, cô liền đi hỏi lão hòa thượng, cô nói: “Trước đây con bố thí hai văn tiền

mà đích thân thầy làm lễ tiêu tai cho con. Bây giờ con cúng dường nhiều như vậy, vì sao thầy chỉ đơn giản cử một người xuất gia, giống như làm lấy lệ cho con vậy?” Lão hòa thượng liền nói: “Trước đây cô bố thí tuy ít nhưng tâm của cô chân thành. Ta không đích thân làm lễ tiêu tai cho cô là có lỗi với cô. Ngày nay cô bố thí cúng dường tuy nhiều, nhưng sự thành kính trong tâm cô không bằng năm xưa, cho nên bảo một người xuất gia làm lễ tiêu tai cho cô là được rồi.”

“Một phần và viên mãn”, chúng ta nhìn thấy ở đây không phải ở chỗ cúng dường tiền nhiều hay ít, không phải cái này, mà ở tâm địa chân thành. Cách nói này hay, không phải có tiền, có khả năng thì có thể tu đại công đức, tu công đức viên mãn, nếu vậy thì người nghèo hèn đã không có cơ hội tu. Hiểu rõ đạo lý này thì dù là người nghèo hèn vẫn thường có thể tu được công đức viên mãn, còn người giàu sang tu tích thì vẫn thường chỉ là một phần công đức. Chúng ta hiểu rõ đạo lý này thì thông đạt chân tướng sự thật: người giàu sang không phải đòi đòi kiếp kiếp đều giàu sang; người nghèo hèn cũng không phải đòi đòi kiếp kiếp đều nghèo hèn; người nghèo hèn sau được giàu sang; người giàu sang đòi sau chuyển thành nghèo hèn. Bạn muốn hỏi đây là đạo lý gì? Chính là điều mà đoạn này nói. Ở trong hoàn cảnh bình thường, người giàu sang thường nhiều kiêu mạn, người nghèo hèn phần lớn là khiêm tốn cung kính. Đâu biết được khiêm kính là đức, kiêu mạn thì đã tổn phước cho nên tu như thế nào cũng chỉ là một phần, không đạt được viên mãn.

Ông còn nêu ra một câu chuyện, câu chuyện này là câu chuyện về Lữ Động Tân, cũng đáng để chúng ta phản tỉnh sâu sắc. Lữ Động Tân là một trong Bát tiên của Đạo giáo, Lữ Động Tân năm xưa gặp được Chung Ly, cũng là một trong Bát tiên. Chung Ly dạy Lữ Động Tân một pháp thuật “biến sắt thành vàng”, bạn muốn bố thí cứu giúp những người nghèo khổ, bạn có cái năng lực này thì thuận tiện rồi. Lữ Động Tân liền hỏi tiên sinh Chung Ly: “Tôi điểm sắt thành vàng, vàng này có bị biến trở lại thành sắt hay không?” Chung Ly nói với ông: “Sau 500 năm nó mới biến lại thành sắt.” Lữ Động Tân liền nghĩ, ta làm như vậy há chẳng phải đã hại những người sau 500 năm hay sao? Pháp thuật này ta không cần nữa. Chung Ly khen ngợi ông: “Tu tiên phải tích 3.000 công đức, một ý niệm này của ông là tâm tốt, 3.000 công đức của ông đã viên mãn rồi.” Tôi nghĩ người hiện nay không có cái tâm này, đừng nói đến việc hại người sau 500 năm, họ không chịu trách nhiệm, mà ngay người hiện tại họ cũng hại. Từ trong câu chuyện này chúng ta thể hội được một điều, chư Phật Bồ-tát, thần tiên đều là dùng tâm yêu thương đối xử với người, ngay cả chúng sanh sau 5.000 năm cũng nhất định không có

một ý niệm làm tổn hại, huống hồ là hiện tại? Đây là điều mà chúng ta cần phải học tập.

Sau cùng, tiên sinh Liễu Phàm có một kết luận rất hay, điều quan trọng nhất là tâm chân thành, tâm thanh tịnh, tâm từ bi, bổ thí một xu tiền cũng có thể tiêu trừ tội nghiệp trong ngàn kiếp. Do đây có thể biết, không ở việc bỏ ra nhiều hay ít, mà ở tâm niệm, tâm chân thành. Nếu như tâm địa không chân thành, tuy có vạn lượng vàng ròng, đây là nói số lượng nhiều, ngày nay chúng ta gọi là mang ngàn tỷ đi bổ thí cúng dường thì phước cũng chỉ được một phần, không viên mãn. Đạo lý này trong Phật pháp đã nói được rõ ràng, chân thành, thanh tịnh, từ bi, không chấp tướng, đúng như trong Phật pháp gọi là “cảnh tùy tâm chuyển”. Tâm lượng của họ lớn, trong tâm của họ không có chướng ngại, không có phân biệt, không có chấp trước, niệm niệm tương ưng với hư không pháp giới, công đức này thì viên mãn. Nếu như trong tâm không bỏ đi vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, tâm lượng nhỏ hẹp, cho dù bổ thí vạn ức vàng bạc châu báu thì cũng không có cách gì đột phá tâm lượng của họ. Cho nên phước báo của họ không viên mãn, đạo lý ở chỗ này, chúng ta phải suy nghĩ thật kỹ, quan sát thật tỉ mỉ. Chư Phật Bồ-tát giáo hóa chúng sanh, bất luận là bổ thí tài, bổ thí pháp, hết thấy việc thí xả đều tùy theo tâm lượng mà trù khắp pháp giới mười phương, điều thành tựu được là đại viên mãn, niệm niệm là đại viên mãn, sự sự là đại viên mãn. Nếu như chúng ta ngay cả đạo lý này cũng không biết thì tu bằng cách nào đây? Cho nên học Phật không thể không rõ lý, tu phước cũng không thể không rõ lý.

Sau đây nói “thiện có lớn lao, nhỏ nhất”, đều ở trong khoảng một niệm chỉ thành mà phân biệt. Một niệm lợi ích xã hội, lợi ích chúng sanh, cái hạnh này lớn; một niệm vì tự tư tự lợi, làm việc tốt có nhiều hơn đi nữa thì phước thiện này cũng là nhỏ. Trong Vựng Biên đã trích dẫn một công án về Vệ Trọng Đạt triều Tống. Công án này chúng ta xem thấy rất nhiều trong bút ký của thời xưa, có thể thấy được câu chuyện này của Vệ Trọng Đạt được rất nhiều người biết đến. Người này cũng làm quan rất lớn, đây là gặp được nhân duyên như vậy, ông bị tiểu quỷ bắt đi gặp Diêm Vương, Diêm Vương sai phán quan đem hồ sơ của ông ra, hồ sơ được phân thành hai phần: một phần là ác, một phần là thiện. Phần ác đó số lượng quá nhiều, quá nhiều; thiện thì chỉ có một chút xíu, trong hồ sơ của thiện chỉ có một quyển. Diêm Vương thấy việc này thì rất không vui, ra lệnh cho phán quan mang cân ra cân thử. Kết quả, hồ sơ việc ác của ông tuy rằng nhiều, thật sự quá nhiều, quá nhiều; còn hồ sơ việc thiện chỉ có một trang giấy, một trang giấy đó của ông lại nặng hơn đồng hồ sơ việc ác kia.

Vua Diêm-la nhìn thấy tình hình này thì lập tức lộ vẻ mặt tươi cười, Diêm Vương nói: “Anh khá lắm.” Ông bèn hỏi phán quan: “Tôi hiện nay vẫn chưa đến 40 tuổi, tại sao tôi lại tạo ác nhiều đến như vậy?” Phán quan nói cho ông biết, ác không nhất định là tạo việc, mà động một niệm ác thì trong âm tào địa phủ đều có ghi chép rồi. Ông hỏi: “Vậy cái thiện đó của tôi là việc gì?” Phán quan nói: “Việc thiện đó là khi triều đình muốn xây một công trình, công trình này hao người tốn của, anh đã viết một bức tấu chương khuyên hoàng đế không nên làm công trình này.” Ông liền nói: “Nhưng hoàng đế không nghe.” Phán quan nói: “Tuy là không nghe nhưng ý niệm này của anh là lo nghĩ cho quần chúng, không phải vì lợi ích cá nhân, là vì lê dân bá tánh mà lo nghĩ, biết bao nhiêu lê dân bá tánh, anh dùng tâm chân thành để lo nghĩ cho họ. Công đức của một niệm này đã vượt hơn vô lượng vô biên tội nghiệp của anh. Cho nên một niệm thiện đó rất lớn, bình thường những niệm ác đó nhiều hơn đi nữa thì vẫn là nhỏ.” Nếu chúng ta hiểu rõ đạo lý này thì việc sửa lỗi hướng thiện, tích lũy công đức chúng ta đã có tín tâm, biết được chính mình cần phải làm như thế nào, biết được việc sám hối không khó. Vô lượng kiếp đến nay, Vệ Trọng Đạt chẳng qua là tích lũy ác nghiệp trong 40 năm, ngày nay chúng ta nói những ác nghiệp này tích tập từ vô lượng kiếp, nhưng trong một niệm cũng có thể hồi cải. Công án này đã đem lại lòng tin rất lớn đối với việc sửa lỗi đổi mới, sám hối cầu phước của chúng ta. Chỗ thấy được của chư Phật Bồ-tát, thiên địa thần minh không giống với phàm phu chúng ta, hy vọng chúng ta phải hết lòng học tập. Tốt rồi, hôm nay thời gian đã hết, chúng ta giảng đến chỗ này.